

Sundhedsstyrelsens rådgivning vedrørende faglig analyse af organkirurgien i Region Nordjylland

Sundhedsstyrelsen har den 8. juni 2022 modtaget Region Nordjyllands rapport *Faglig analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland*, med ønske om styrelsens rådgivning. Sundhedsstyrelsen tager i sin rådgivning udgangspunkt i Sundhedsloven og de politiske målsætninger bag denne, Sundhedsstyrelsens specialeplan samt *Anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats, 2020*.

Sundhedsstyrelsen har tidligere ydet rådgivning til Region Nordjyllands forskellige sundhedsplaner og skal henvise til disse og øvrige tidligere rådgivningsvar i deres helhed. Særligt henvises til Sundhedsstyrelsens rådgivning vedr. ændringer i organisation for Thisted Sygehus af 19. marts 2018.

Den faglige analyse af organkirurgien gennemgår den nuværende organisering af organkirurgien i regionen og opstiller fire driftsscenarioer som en model for genetablering af akut organkirurgi i Thisted over en periode på 10 – 15 år. Modellen tager afsæt i en øget elektiv dagkirurgisk aktivitet i Thisted (scenarie A) med en gradvis opskalering af den akutte visitation og kirurgi (scenarie B og C) og beskriver i scenarie D en organisering med fuld varetagelse af akut og elektiv kirurgi.

Sundhedsstyrelsen vurderer, at der er tale om et grundigt fagligt oplæg, som inddrager relevante aspekter og problemstillinger ved en reetablering af den akutte kirurgi i Thisted.

Ændringerne i organiseringen af organkirurgien i Thisted i 2018 skete på baggrund af udfordringer med at sikre en stabil drift, herunder særligt i forhold til rekruttering af personale med de nødvendige kompetencer. I den fremsendte faglige analyse af det organkirurgiske område i Region Nordjylland fremgår det, at der ikke forventes en nettotilgang af speciallæger i organkirurgi og anæstesi i regionen i de næste 10 år, og at der er en generel mangel på speciallæger i radiologi på nationalt plan. Der forudses også udfordringer med at rekruttere radiografer med kompetencer til at foretage MR scanninger. Hertil kommer, at der generelt i alle regioner er udfordringer med at rekruttere personale med de rette kompetencer, herunder basis-sygeplejersker, og et faldende optag på uddannelserne på sundhedsområdet. Det fremgår ikke

af analysen, at rekrutteringsudfordringerne i Region Nordjylland er ændret i forhold til situationen i 2018.

I Sundhedsstyrelsens anbefalinger for organisering af den akutte sundhedsindsats peger styrelsen på, at der for akutsygehuse med særlig geografi forudsættes et samarbejde med et større akutsygehus, idet de særlige forhold betyder, at det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at planlægge med samme niveau i forhold til kompetencer og vagtberedskaber. Ved planlægning af det akutte beredskab på mindre akutsygehuse bør der lægges vægt på at planlægge funktioner med stabil drift og kontinuitet og med et volumen, som understøtter en høj kvalitet. Antallet af akutte kirurgiske patienter i Thistedes optageområde vurderes at være fem patienter dagligt til vurdering og heraf i gennemsnit én patient til videre udredning og eventuelt operation. Varetagelse af visitation og behandling af akutte kirurgiske patienter forudsætter desuden en styrkelse af den diagnostiske kapacitet og anæstesiberedskab i Thisted, herunder intensiv- og opvågningspladser. Det er efter Sundhedsstyrelsens vurdering et lavt patientvolumen i forhold til en optimal anvendelse af de ressourcer der findes lokalt. Desuden må man overveje om volumen er tilstrækkelig i forhold til at opretholde de faglige kompetencer.

For alle fire scenarier er det beskrevet at en implementering vil have konsekvenser for den samlede varetagelse af kirurgi i Region Nordjylland. Det vil være nødvendigt at rekruttere yderligere speciallæger i kirurgi og samarbejdende specialer samt radiografer, operationssygeplejersker og anæstesi- og intensivsygeplejersker til Thisted. Der vil desuden være behov for at etablere sengepladser i akutmodtagelse og stationært afsnit og ved scenarie D også intensive sengepladser. Øget elektiv aktivitet i Thisted vil medføre flytning af aktivitet fra andre matrikler, især Hobro og Hjørring.

Sundhedsstyrelsen anerkender, at genetablering af akut organkirurgi i Thisted vil øge tilgængeligheden for borgerne i området, men styrelsen er bekymret for om regionen anvender ressourcerne bedst muligt. Erfaringerne med den nuværende organisering har vist, at det er muligt at tilrettelægge patientforløb, hvor kvaliteten i behandlingen opretholdes. Styrelsen er bekymret for, om det vil være muligt at sikre bemanning, fastholdelse og vedligeholdelse af kompetencer på alle matrikler. Det er vigtigt at se på, hvordan man kan sikre nærhed i forbindelse med kontrolforløb.

De udfordringer med rekruttering af personale, som ligger til grund for den nuværende organisering, forventes ikke løst inden for de næste 10 år. En eventuel ændring af organiseringen bør understøtte en stabil og langsigtet drift, og så længe der er mangel på personale med de nødvendige kompetencer kan det være vanskeligt at sikre dette. Sundhedsstyrelsen vurderer, at planlægning af sundhedstilbud fremadrettet bør tage afsæt i, hvordan man sikrer høj kvalitet med de eksisterende ressourcer.

Sundhedsstyrelsen opfordrer til, at Region Nordjylland i den videre planlægning vurderer de samlede effekter og konsekvenser ved en etablering af tre døgndækkede kirurgiske beredskaber i regionen, herunder i forhold til at sikre robuste funktioner med et volumen som understøtter opbygning og fastholdelse af kompetencer samt uddannelse og rekruttering af speciallæger og specialuddannet plejepersonale.

Afslutningsvis gøres opmærksom på, at Region Nordjylland skal indhente fornyet rådgivning fra Sundhedsstyrelsen, hvis der træffes beslutning om ændring af varetagelsen af den akutte kirurgi.

Sundhedsstyrelsen står til rådighed hvis der er spørgsmål i forhold til ovenstående.

Med venlig hilsen

Agnethe Vale Nielsen
Enhedschef